

Rozdział I. WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Działalność ta polega przede wszystkim na wsparciu rodziny, zapewnieniu dzieciom opieki zastępczej oraz na udzielaniu pomocy osobom niepełnosprawnym.

Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy zwanego dalej „PCPR” szczegółowo określają ustawy: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wśród zadań realizowanych przez PCPR należy wymienić:

- 1) udzielanie wsparcia finansowego rodzinom zastępczym, pełnoletnim wychowankom tych rodzin oraz placówek, osobom niepełnosprawnym, organizacjom pozarządowym, podmiotom prawnym prowadzącym działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, repatriantom, cudzoziemcom,
- 2) prowadzenie pracy socjalnej na rzecz ww. osób,
- 3) organizowanie i zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym możliwości wychowywania się we własnej rodzinie naturalnej,
- 4) umożliwienie osobom niepełnosprawnym korzystania z rehabilitacji społecznej,
- 5) umieszczanie kierowanych osób, w tym dzieci do placówek opieki całodobowej,
- 6) udzielanie wsparcia, osobom będącym w sytuacjach kryzysowych, szczególnie osobom doświadczającym przemocy,
- 7) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach zgłaszającym się klientom,
- 8) opracowywanie i realizacja programów z zakresu pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pieczy zastępczej, pomocy osobom niepełnosprawnym,
- 9) prowadzenie stałej współpracy z instytucjami pomocy społecznej, sądami i innymi podmiotami działającymi w zakresie wsparcia rodziny.

Rozdział II. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

1. ŚWIADCZENIA DLA RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ

Pomocą PCPR na dzień 31 grudnia 2019 r. objętych było 155 rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego, w których przebywało 225 dzieci. Wśród ww. rodzin funkcjonowało:

- 109 rodzin spokrewnionych z 131 dziećmi,
- 34 rodziny niezawodowe z 42 dziećmi,
- 8 zawodowych rodzin, w tym:
  - 3 zawodowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 10 dzieci,
  - 1 zawodowa specjalistyczna rodzina zastępcza, w której przebywa 1 dziecko,
  - 4 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, w których przebywało 12 dzieci,
- 4 rodzinnych domów dziecka, w których umieszczono 29 dzieci (dane z GUS 2019 r.)

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowało 188 rodzin, w których przebywało 225 dzieci a wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinach zastępczych stanowiły kwotę 3 327 712,14 zł z podziałem na:

- a) świadczenia dla rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem – 1.114.904,14 zł,
- b) świadczenia dla rodzin zastępczych niezawodowych – 601.152,26 zł,
- c) świadczenia dla zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej – 857.819,15 zł, (w tym świadczenia dla rodzin zawodowych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych),
- d) wynagrodzenia osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych w tym:
  - rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego, rodziny zawodowe i specjalistyczne – 352 703,67
  - wynagrodzenia osób prowadzących rodzinne domy dziecka- 187 378,84 zł,
  - wynagrodzenia osób pełniących funkcję rodzin pomocowych –1 399,37 zł,
  - wynagrodzenia osób do pomocy –212 354,71 zł.

Powyższe informacje obrazuje tabela nr 1.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych/ pomocowych/rdd	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	Łączna wysokość świadczeń dla rodzin zastępczych (w zł)	Wysokość wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej (w zł)
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	109	131	1.114.904,14	-
Rodziny zastępcze niezawodowe	34	42	601.152,26	-
Rodziny zastępcze zawodowe w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	8	23	436.597,71 w tym środki na utrzymanie lokalu	352 703,67
Rodziny pomocowe	3	9 (dzieci, które przebywały w r.z. i rdd)	6 128,97	1 399,37
Rodzinny dom dziecka	4	29	415.092,47	187 378,84
Osoby do pomocy	9	-	-	212 354,71
Razem	158	234	2.573.875,55	753 836,59

Tabela nr 1

W 2019 r. **53** dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego po raz pierwszy zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej (na terenie naszego powiatu - 45 i poza nim-8), z tego:

- 23 dzieci zostało umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych i rodzinnych domach dziecka,
- 27 w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 3 w rodzinach zastępczych niezawodowych.

W związku z wypoczynkiem rodzin zastępczych 9 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach pomocowych. Zgodnie z art. 73 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej PCPR powierzyło opiekę nad dziećmi 3 rodzinom pomocowym, **(w tym dwie rodziny pełniące funkcję rodzin zawodowych i jedna rodzina prowadzący rodzinny dom dziecka).**

Spośród **155** wszystkich funkcjonujących w przeciągu roku rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka **23 rodziny** sprawowało swoją funkcję dla **26 dzieci**, które posiadały orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności i tym samym każda z nich otrzymywała zwiększoną comiesięczną pomoc pieniężną z tytułu zwiększonych kosztów utrzymania dzieci.

Analizując wiek dzieci przebywających we wszystkich rodzinach zastępczych na terenie powiatu świdnickiego, zauważa się, że w rodzinach zastępczych przebywało **39 dzieci w wieku do lat 7.**

W ubiegłym roku można było zaobserwować rotacje wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej z następujących powodów (dane ze sprawozdania GUS – stan na 31.12.2019 r.):

- usamodzielnienia się wychowanków – **28 osób**,
- powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych - **21 podopiecznych**,
- umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej lub pod opieką innych osób - **21 dzieci**,
- przysposobienia – **5 dzieci**,
- umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej- **6 dzieci.**

W 2019 roku na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano łącznie **220** decyzji administracyjnych w sprawie przyznania rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych dzieci, dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności, świadczenia na utrzymanie lokalu mieszkalnego, na pokrycie kosztów niezbędnego remontu w domu jednorodzinnym lub lokalu mieszkalnym oraz jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.

W ramach kwoty **2.573.875,55 zł** PCPR przyznało następujące świadczenia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka:

- 1) środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka **2.350.174,91 zł;**
- 2) środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego – świadczenie otrzymało łącznie 10 rodzin, w tym 3 rodziny zastępcze zawodowe i 4 rodzinne domy dziecka oraz 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego. Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę - **139.811,65 zł;**
- 3) świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – środki otrzymało **12 rodzin.** W ramach przyznanych środków finansowych rodziny zastępcze najczęściej kupowały pościel, meble, odzież i łóżeczko wraz z wyposażeniem. Tą formą wsparcia objęto **16 małoletnich** a łączne wydatki opiewały na kwotę – **21.942,00 zł;**
- 4) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki otrzymała **1 rodzina.** Tą formą wsparcia objęto **6 małoletnich** na kwotę **3.000,00 zł;**

- 5) środki finansowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem w lokalu mieszkalnym w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym otrzymało **5 rodzin** (w tym **2 rodziny prowadzący rodzinny dom dziecka, 2 rodziny zawodowe i 1 rodzina pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego**). Łączne wydatki z powyższego tytułu stanowiły kwotę **21.600,00 zł**.
- 6) dodatek z tytułu niepełnosprawności dla **26 dzieci**, który wypłacany jest przy świadczeniu na dziecko (dodatek dotyczył wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej). Wydatki opiewały na kwotę **37.346,99 zł**. Różnica, między dziećmi które posiadają orzeczenie, a które otrzymują dodatek z tytułu niepełnosprawności wynika z faktu, że 4 dzieci uzyskuje zwiększoną pomoc na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

1A. DODATEK WYCHOWAWCZY

W związku z wejściem w życie 1 kwietnia 2016 r. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2134) wprowadzającej zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111) na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia umieszczone w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka przysługuje dodatek wychowawczy w kwocie 500,00 zł miesięcznie.

- 1) Liczba wydanych w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. decyzji przyznających prawo do dodatku wychowawczego - **228**.
- 2) Poniesione z budżetu państwa wydatki na dodatek wychowawczy w w/w okresie - **1.105.777,09 zł** w tym dla :
  - a) rodzin spokrewnionych - **623.675,89 zł**
  - b) rodzin niezawodowych - **195.966,82 zł**
  - c) rodzin zawodowych - **144.550,89 zł**
  - d) r.d.dz. - **131.193,08 zł**oraz koszty obsługi (wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń i materiały biurowe) w wysokości **10.390,41 zł**.
- 3) Liczba dzieci, które w przeciągu 2019 r. były uprawnione do dodatku wychowawczego - **210**.

Różnica pomiędzy liczbą dzieci uprawnionych do dodatku wychowawczego, a liczbą wydanych decyzji wynika, z wydania większej liczby decyzji na jedno dziecko, które przebywało w różnych rodzinach.

1B. ŚWIADCZENIE „DOBRY START” dla podopiecznych rodzinnej pieczy zastępczej

W związku z wejściem w życie 1 czerwca 2018 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) na każde dziecko i osobę uczącą się spełniającą warunki określone w ww. rozporządzeniu przysługuje świadczenie dobry start w wysokości 300,00 zł jednorazowo w danym roku.

Środki finansowe na realizację programu pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

W 2019 r. formę wsparcia w postaci świadczenia „Dobry start” otrzymało **171 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w łącznej kwocie 51.300,00 zł**, w tym:

- 103 dzieci z rodzin spokrewnionych – 30.900,00 zł,
- 33 dzieci z rodzin niezawodowych – 9.900,00 zł,
- 15 dzieci z rodzin zawodowych – 4.500,00 zł,

- 20 dzieci z rodzinnych domów dziecka – 6.000,00 zł.

Świadczenie „Dobry start” otrzymały również **2 osoby usamodzielniane**, które opuściły rodzinną formę pieczy zastępczej w **łącznie kwocie 600,00 zł.**

Koszty obsługi programu w postaci dodatków specjalnych dla pracowników stanowiły kwotę **2.353,43 zł.**

2. POROZUMIENIA MIĘDZY POWIATAMI W SPRAWIE POBYTU DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z treścią art. 191 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zachodzi konieczność podpisania przez powiat świdnicki porozumień dotyczących umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2019 powiat świdnicki zawarł **14** porozumień, w tym **1** w sprawie dziecka pochodzącego z innych powiatów a przebywającego w rodzinie zastępczej na terenie powiatu świdnickiego oraz **13** w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego (w tym 8 dzieci, które po raz pierwszy trafiło do rodzinnej pieczy zastępczej) umieszczonych w rodzinach zastępczych poza terenem naszego powiatu.

W 2019 r. **29** dzieci pochodzących z terenu innych powiatów przebywało w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu świdnickiego. Zobowiązanie innych powiatów na rzecz Powiatu Świdnickiego z tytułu opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2019 roku wynosiło **297.681,79 zł.**

Zatem w przeciągu roku sprawozdawczego 51 dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego wychowywało się w rodzinach zastępczych poza terenem naszego powiatu. Łączna kwota wydatków poniesiona w roku 2019 na ich utrzymanie w rodzinach zastępczych wyniosła **767.963,29 zł.**

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej różni się od liczby zawartych porozumień, bowiem większość z tych dzieci została umieszczona w pieczy zastępczej w latach wcześniejszych.

Przyczyną umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem właściwym do ponoszenia wydatków na ich utrzymanie, jest fakt przejścia opieki nad dziećmi przez krewnych zamieszkujących na terenie innych powiatów oraz występowanie z wnioskiem do sądu rejonowego osób przeszkolonych przez ośrodki adopcyjne w zakresie pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub adopcyjnej. W tych rodzinach umieszczane są dzieci, które mają szansę na pobyt w rodzinach adopcyjnych.

Miejsce umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej	Liczba umieszczonych dzieci	Wydatki/ Dochody (w zł)
Dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w Rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Świdnickiego	29	297.681,79
Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Świdnickiego umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	51	767.963,29

Tabela nr 2

Wysokość wydatków i dochodów z ww. tytułu determinowana jest przez liczbę dzieci, ich wiek, ich stan zdrowia oraz rodzaj rodziny zastępczej.

3. PEŁNOLETNI WYCHOWANKOWIE POZOSTAJĄCY W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Możliwość pozostania w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka po uzyskaniu pełnoletniości do ukończenia 25. roku życia, daje pełnoletnim wychowankom zapis art. 37 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Warunkiem jest kontynuowanie nauki i wyrażenie zgody przez rodzinę zastępczą lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka.

W trakcie roku sprawozdawczego w dotychczasowych rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka przebywało **61** pełnoletnich wychowanków. W zależności od typu:

- **33** pełnoletnich wychowanków przebywało w spokrewnionych rodzinach zastępczych,
- **17** pełnoletnich wychowanków przebywało w niezawodowych rodzinach zastępczych,
- **1** pełnoletni wychowanek przebywał w zawodowej rodzinie zastępczej,
- **10** pełnoletnich wychowanków przebywało w rodzinnych domach dziecka.

W 2019 r. 18 lat ukończyło **23** dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: **20** osób podjęło decyzję o pozostaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, a 3 osoby opuściły rodzinną pieczę zastępczą.

W przedmiocie przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania osoby pełnoletniej przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej wydano w 2019 r. **19** decyzji.

W **10** przypadkach wygaszono rodzinom zastępczym decyzje przyznające świadczenie, w tym:

- 5 decyzji z uwagi na opuszczenie rodziny zastępczej przez osobę pełnoletnią;
- 4 decyzje z powodu porzucenia/rezygnacji z nauki przez pełnoletniego wychowanka,
- 1 decyzja z powodu rezygnacji ze świadczeń,

Następstwem pobrania świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do ich wypłacania, była konieczność wszczęcia **3 postępowań administracyjnych** w przedmiocie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń.

4. POMOC DLA OSÓB USAMODZIELNIONYCH Z RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W odniesieniu do pomocy dla osób usamodzielnionych istnieje swoisty dualizm polegający na stosowaniu do określonej kategorii tych osób przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz nowych regulacji wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na mocy przepisu przejściowego przepisy ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2011 r. stosuje się do wychowanków, którzy opuścili rodzinę zastępczą przed dniem 1 stycznia 2012 r.

Natomiast do osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą po dniu 1 stycznia 2012 r. stosuje się przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że usamodzielnienie to długotrwały proces wychowawczy, który ma na celu podjęcie przez wychowanków samodzielnego, dojrzałego życia w integracji ze społeczeństwem.

W 2019 r. pod opieką powiatu świdnickiego pozostawało **63 osób usamodzielnianych** z rodzinnej pieczy zastępczej. Łączne wydatki z tego tytułu stanowiły kwotę **290.230,43 zł**. Środki te zostały wykorzystane na: pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, pomoc pieniężną na usamodzielnienie oraz pomoc pieniężną na zagospodarowanie.

Wydano łącznie **86** decyzji w zakresie świadczeń przysługujących osobom usamodzielnianym. Odnosząc się do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, wydatki z tego tytułu w 2019 r. wyniosły **144.718,43 zł**. Z tej formy wsparcia skorzystało **40** wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej w tym **7** osób to wychowankowie, którym przyznano ww. pomoc w 2019 r.

Siedmiu wychowankom uchylono decyzje w sprawie przyznania ww. pomocy ze względu na skreślenie z listy uczniów/słuchaczy szkoły i rezygnację z dalszego kontynuowania nauki.

Siedmiu osobom usamodzielnianym wydano decyzję w przedmiocie nienależnie pobranych świadczeń na łączną kwotę **8.633,89 zł**. Wszczęte w tej sprawie postępowania były konsekwencją wypłaty świadczeń pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do ich wypłacania (tj. zaprzestania kontynuowania nauki przez osobę usamodzielnianą bez zgłoszenia tej zmiany).

Mając na uwadze drugi rodzaj pomocy - pomoc pieniężną na usamodzielnienie uzyskało **23 podopiecznych**. Łączna kwota przyznanych świadczeń wyniosła **113.972,00 zł**. Jedna z osób, w związku z osiedleniem się na terenie innego powiatu, ma jeszcze możliwość skorzystania z pomocy na zagospodarowanie w miejscu zamieszkania.

Trzeci rodzaj pomocy to pomoc pieniężna na zagospodarowanie. W 2019 r. otrzymało ją **23 wychowanków** w łącznej kwocie **31.540,00 zł**. Środki finansowe zostały wykorzystane m. in. na przeprowadzenie remontu, zakup urządzeń domowych i materiałów niezbędnych do wyposażenia mieszkania, zakup pomocy naukowych oraz opłacenie rehabilitacji i leczenia. Powyższe informacje obrazuje tabela nr 3

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych	Liczba pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń (w zł)
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	40	144.718,43 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	23	113.972,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	23	31.540,00 zł
Razem		290.230,43 zł

Tabela nr 3.

Oprócz wsparcia finansowego w 2019 r. **3 osobom** udzielono pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w formie wydania decyzji o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym, które zabezpiecza okresowo potrzeby mieszkaniowe wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, a pobyt w nim jest pierwszym krokiem na drodze do dorosłego i samodzielnego życia.

5. ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej”.

W oparciu o powyższy zapis gminy partycypowały w kosztach pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w następujących wysokościach:

- 1) Gmina Miejska Świdnica – (72 dzieci) - **241.593,28 zł**,
- 2) Gmina Świebodzice – (32 dzieci) - **106.532,56 zł**,
- 3) Gmina Strzegom – (36 dzieci) - **146.499,43 zł**,
- 4) Gmina Jaworzyna Śląska – (8 dzieci) - **38.348,02 zł**,
- 5) Gmina Żarów – (16 dzieci) - **50.005,70 zł**,
- 6) Gmina Wiejska Świdnica – (17 dzieci) - **75.715,51 zł**,
- 7) Gmina Dobromierz – (3 dzieci) - **7.647,01 zł**,
- 8) Gmina Marcinowice – (8 dzieci) - **35.782,12 zł**.

Łączne zobowiązania samorządów gminnych stanowią kwotę **702.123,63 zł**.

6. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), uchwały Nr XXV/193/2016 Rady Powiatu w Świdnicy z dnia 26 października 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2016 r. poz. 4925), w 2019 r. **wydano 397 decyzji administracyjnych** regulujących odpłatność rodziców biologicznych, za pobyt ich dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

W związku z kolejnymi rozstrzygnięciami sądów administracyjnych w kwestii ponoszenia przez rodziców kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej od 2016 r. stosuje się zasadę, że stroną postępowania administracyjnego dotyczącego opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej są oboje rodzice dziecka, a decyzja administracyjna w tym zakresie reguluje prawa i obowiązki obojga. Przeprowadza się więc jedno postępowanie z udziałem obojga rodziców i wydaje jedno rozstrzygnięcie, o którym stanowi art. 104 kpa – skierowane do obojga rodziców dziecka. Stosując ww. przepisy i uregulowania wydano:

- **197** decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności,
- **10** decyzji o odmowie odstąpienia od ustalenia odpłatności,
- **16** decyzji ustalających odpłatność,
- **9** decyzji zmieniających w zakresie ustalenia odpłatności,
- **2** decyzje o umorzeniu należności pieniężnych,
- **161** decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie,
- **2** decyzje o wygaśnięciu wydanych rozstrzygnięć z uwagi na zmianę zarządzeń opiekuńczych wobec dzieci.

Weryfikacja decyzji w przedmiocie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej była następstwem zmiany wysokości świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz zmianą sytuacji osobistej i dochodowej rodziców biologicznych mającą wpływ na wydane rozstrzygnięcie.

Łącznie z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych (po pomniejszeniu o część należną gminom partycypującym w kosztach utrzymania dzieci) uzyskano kwotę **29.541,81 zł.**

W ciągu roku sprawozdawczego w stosunku do **24 rodziców biologicznych** prowadzono postępowania w sprawie opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej przy udziale kuratora dla osoby nieobecnej tj. nieznaney z miejsca pobytu. Obowiązek wystąpienia do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej nakłada na organ administracji publicznej art. 34 Kodeksu postępowania administracyjnego.

W myśl art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2013 r. rozpoczęto proces wytaczania powództw o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W trakcie roku sprawozdawczego z pozwem **o alimenty wystąpiono w stosunku do 38 rodziców biologicznych.**

7. POTRZEBY W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Udzielanie rodzinom zastępczym pomocy, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym kontynuowania zatrudniania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
- 2) Udzielanie wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej pomocy psychologicznej poprzez zatrudnienie odpowiedniej liczby psychologów lub zlecenie usługi na zewnątrz.
- 3) Zapewnienie badań psychologicznych wraz z opracowaniem opinii o predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka poprzez zlecenie usługi uprawnionym podmiotom.
- 4) Zapewnienie superwizji dla pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej poprzez zlecenie usługi osobie uprawnionej do prowadzenia superwizji grupowej.
- 5) Zwiększenie liczby rodzin zastępczych poprzez kontynuowanie akcji propagujących rodzinne formy opieki, mającej na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.
- 6) Realizacja projektu „Akademia rozwoju”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 r. Oś priorytetowa 9 – włączenie społeczne, działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, poddziałanie nr 9.2.4. Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej (typ projektów 9.2.B2.).
- 7) Kontynuowanie działań na rzecz rozwoju wolontariatu poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na danym terenie, organizowanie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy.
- 8) Promocja rodzicielstwa zastępczego w oparciu o Program Rodzinnej Pieczy Zastępczej „Rodzina Zastępcza – Miłość nie do zastąpienia”.

8. PODSUMOWANIE WYDATKÓW/DOCHODÓW NA RODZINĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

W związku z pobytem dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej wydatki w roku 2019 stanowiły kwotę **5 545.936,36 zł** i przedstawiały się następująco:

- 1) wydatki na świadczenia dla dzieci w wysokości **2.573.875,55 zł**
- 2) wydatki na wynagrodzenia rodzinnych form pieczy zastępczej w wysokości **753.836,57 zł**,
- 3) wydatki na pomoc dla usamodzielnionych wychowanków pieczy rodzinnej w wysokości **290 230,43 zł**,
- 4) wydatki na świadczenie „Dobry start” w wysokości **51.900,00 zł** oraz koszty obsługi programu w wysokości **2.353,43 zł**;
- 5) dodatek wychowawczy 500 + wraz z kosztami obsługi w wysokości **1.105.777,09 zł**,
- 6) wydatki z tytułu pobytu dzieci w rodzinnych formach pieczy poza powiatem w wysokości **767.963,29 zł**.

Uzyskane za 2019 r. dochody stanowią kwotę 1 046 025,50 zł, na którą składają się:

- 1) odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy w wysokości 29 541,81 zł
- 2) nienależnie pobrane świadczenia w wysokości 16 678,27 zł,
- 3) zobowiązania samorządów gminnych w wysokości 702.123,63 zł
- 4) zobowiązania innych powiatów za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy na terenie powiatu świdnickiego – 297.681,79 zł

ROZDZIAŁ III. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

1. POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie Powiatu Świdnickiego w roku 2019 organizowana była przez Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdnicy, oraz przez dwie Placówki Opiekuńczo -Wychowawcze Chata „SKSK” prowadzone na zlecenie powiatu świdnickiego przez Fundację Ziemi Świdnickiej SKSK.

W ubiegłym roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego przebywało łącznie 123 osób, w tym:

- a) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych objął opieką łącznie 86 dzieci w tym 3 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów,
- b) w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych Chata „SKSK” przebywało łącznie 37 dzieci.

W ubiegłym roku 25 dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem naszego powiatu, tj.:

- 1) Powiat Jasielski - 1 dziecko,
- 2) Powiat Krasnystawski - 7 dzieci,
- 3) Powiat Wałbrzyski - 7 dzieci,
- 4) Powiat Wołowski - 1 dziecko,
- 5) Powiat Oławski - 6 dzieci,
- 6) Powiat Tarnobrzegi - 2 dzieci.
- 7) Powiat Strzeliński - 1 dziecko.

W 2019 roku umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej wymagało 42 dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, w tym:

- 7 z rodzinnej pieczy zastępczej,
- 35 z rodziny naturalnej,

Ww. dzieci zostały skierowane do następujących placówek:

- 1) Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Świdnicy: 26 dzieci,
- 2) Chata „SKSK” w Świdnicy, ul. Sikorskiego: 2 dzieci,
- 3) Chata „SKSK” w Świdnicy, ul. Wielecka: 7 dzieci,

- 4) Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Wałbrzychu: 6 dzieci,
- 5) Centrum Opieki nad Dzieckiem w Skopaniu: 2 dzieci,
- 6) Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Krzydlinie Małej: 1 dziecko,
- 7) Dom Dziecka w Strzelinie: 1 dziecko.

Różnica pomiędzy liczbą dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy, a liczbą wydanych skierowań wynika z przeniesieniem dzieci do innej placówki opiekuńczo – wychowawczej tego samego typu. W omawianym przypadku 3 dzieci przebywająca w placówce na terenie powiatu oławskiego umieszczona została w placówce powiatu świdnickiego.

W roku sprawozdawczym nie umieszczaliśmy dzieci pochodzących z innych powiatów w placówkach powiatu świdnickiego.

Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: powiat na terenie którego funkcjonuje mogąca przyjąć dziecko (...) placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu w wysokości wydatków.

Powiat świdnicki w roku 2019 zawarł: 16 porozumień w powyższej sprawie, w tym 6 które dotyczyły dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w listopadzie 2018 roku. Koszty związane z pobytem pozostałych dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem świdnickim regulowane były na podstawie porozumień zawartych w latach wcześniejszych, bądź bez zawierania porozumień w sytuacjach zgodnych z art. 191 ust. 8, ust. 12 ww. ustawy, na podstawie przesyłanych not obciążeniowych.

Wydatki powiatu świdnickiego w związku z pobytem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w roku 2019 wyniosły **930.450,56 zł**.

W ubiegłym roku Powiat Świdnicki obejmował opieką łącznie 3 dzieci, za które miesięczne wydatki na utrzymanie regulowały inne powiaty, tj.:

- Powiat Górowski – 1 dziecko,
- Powiat Rybnicki – 1 dziecko,
- Powiat Mikołowski – 1 dziecko.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Wobec powyższego zobowiązania ww. powiatów względem Powiatu Świdnickiego przedstawiały się następująco:

- Powiat Górowski: 58.771,22 zł
- Powiat Rybnicki: 57.526,06 zł
- Powiat Mikołowski: 57.526,06 zł.

Zobowiązania ww. powiatów w łącznej kwocie **173.823,34 zł**.

W ubiegłym roku można było zaobserwować rotacje wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z następujących powodów:

- 1) usamodzielnienia się wychowanków - 21 osób,
- 2) powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych - 13 podopiecznych,
- 3) umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej - 4 dzieci,
- 4) przysposobienia – 1 dziecko,

- 5) powierzenia pod bieżącą pieczę osób spokrewnionych – 2 dzieci.

1A. Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego

W związku z wprowadzeniem zmian do ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111) od 1 lipca 2019 r. **na każde dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w kwocie 500,00zł miesięcznie.**

1. Liczba wydanych w okresie **od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r.** decyzji przyznających prawo do dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego - **81**
2. Poniesione z budżetu państwa wydatki na dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w ww. okresie **-189.497,93 zł w tym koszty obsługi w wysokości 1.875,90 zł**
3. Liczba dzieci, które w przeciągu 2019 r. były uprawnione do dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego – **81**

1B. ŚWIADCZENIE „DOBRY START” dla podopiecznych instytucjonalnej pieczy zastępczej

W związku z wejściem w życie 1 czerwca 2018 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) na każde dziecko i osobę uczącą się spełniającą warunki określone w ww. rozporządzeniu przysługuje świadczenie dobry start w wysokości 300,00 zł jednorazowo w danym roku.

Środki finansowe na realizację programu pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

W 2019 r. formę wsparcia w postaci świadczenia „Dobry start” **otrzymało 66 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w łącznej kwocie 19.800,00 zł.**

Świadczenie „Dobry start” otrzymała również **1 osoba usamodzielniana**, która opuściła instytucjonalną pieczę zastępczą **w kwocie 300,00 zł.**

2. ODPLATNOŚĆ SAMORZĄDÓW GMINNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W myśl art. 191 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (...) gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiedni wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej oraz 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.” Stąd też udział gmin w finansowaniu pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przedstawiał się następująco:

- 1) Gmina Miejska Świdnica – 593.016,32 zł (44 dzieci),
- 2) Gmina Strzegom – 334.623,48 zł (24 dzieci),
- 3) Gmina Świebodzice – 157.833,67 zł (12 dzieci),
- 4) Gmina Dobromierz – 22.332,31 zł (6 dzieci),

- 5) Gmina Żarów – 29.965,05 zł (2 dzieci),
- 6) Gmina Jaworzyna Śląska – 20.796,21 zł (2 dzieci),
- 7) Gmina Marcinowice – 27.015,71 zł (2 dzieci),
- 8) Gmina Wiejska Świdnica – 32.958,94 zł (7 dzieci).

Łączne zobowiązania samorządów gminnych stanowiły kwotę **1.218.541,69 zł.**

3. ODPLATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECI W INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 193 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (...)”. Zgodnie zaś z ust. 3 i 4 ww. ustawy opłatę ponoszą również osoby dysponujące dochodem dziecka lub osoba pełnoletnia pozostająca w placówce opiekuńczo-wychowawczej, solidarnie z rodzicami.

Na podstawie ww. przepisów prawa w ubiegłym roku wydane zostały decyzje w zakresie opłaty za pobyt dzieci pochodzących z terenu powiatu świdnickiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wydano łącznie **170 decyzji**, w tym:

- **97** decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- **61** decyzji umarzające postępowanie w sprawie ustalenia opłaty,
- **7** decyzję ustalającą opłatę za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- **2** decyzje zmieniające decyzję ustalającą opłatę, za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczej,
- **1** decyzję umarzającą odpłatność za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej.
- **2** decyzje wygaszające ustalenie odpłatności

Łączne dochody z tytułu odpłatności stanowiły kwotę **8.075,12 zł.**

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.): „kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok”. W ubiegłym roku tutejsza jednostka wystąpiła do Sądu Rejonowego w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich z **15 pozwami alimentacyjnymi** na rzecz 13 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu świdnickiego.

4. POMOC DLA PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem tutejszego Centrum jest udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom, którzy opuścili placówki opiekuńczo-wychowawcze, zaś w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej PCPR udziela wsparcia pełnoletnim wychowankom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich. Ww. osobom przysługuje analogiczna pomoc jak wychowankom rodzin zastępczych. W 2019 r. PCPR udzielił wsparcia 32 pełnoletnim wychowankom, w tym

28 z placówek opiekuńczo-wychowawczych, oraz 4 z placówek resocjalizacyjnych (MOS, MOW, ZP, SdN). W 2019 r. pełnoletnim wychowankom ww. typów placówek wypłacono świadczenia w łącznej wysokości: **195.296,79 zł**, w tym:

- 1) pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości: **92.748,79 zł**,
- 2) pomoc na usamodzielnienie w wysokości: **81.675,00 zł**,
- 3) pomoc na zagospodarowanie w wysokości: **20.873,00 zł**.

Poniższe tabele obrazują rodzaj udzielonej pomocy dla wychowanków z poszczególnych rodzajów placówek z uwzględnieniem liczby osób oraz poniesionych wydatków.

Tabela nr 4: Rodzaj pomocy oraz wydatki dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.	Liczba pełnoletnich wychowanków placówek objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń (w zł)
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	24	92.748,79
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	13	81.675,00
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie	11	20.873,00
Razem		195.296,79

Tabela nr 4

W roku 2019 wydano łącznie **48 decyzji** w zakresie świadczeń przysługujących pełnoletnim wychowankom, w tym:

- 1) **13** decyzji w zakresie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie (**13** decyzji przyznających ww. pomoc).
- 2) **22** decyzji regulujących prawo do pomocy na kontynuowanie nauki, w tym:
  - **13** decyzji przyznających pomoc,
  - **6** decyzji uchylających przyznaną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
  - **3** decyzji określających wysokość nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki,
- 3) **11** decyzji w przedmiocie przyznania pomocy na zagospodarowanie
- 4) **1** decyzje odmowne w sprawie przyznania świadczenia na zagospodarowanie,
- 5) **1** decyzja odmowna na usamodzielnienie.

5. MIESZKANIE CHRONIONE DLA OSÓB USAMODZIELNIONYCH Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych, pochodzących z powiatu świdnickiego, którzy nie mają możliwości powrotu do swojej rodziny, nie mogą nadal zamieszkiwać w placówce lub z osobami, które stanowiły rodzinę zastępczą, wymagają wsparcia w procesie usamodzielnienia poprzez umieszczenie w mieszkaniu chronionym.

W roku 2019 r. w dalszym ciągu w strukturze PCPR w Świdnicy funkcjonowało jedno mieszkanie chronione w Świebodzicach, przy Alejach Lipowych. W okresie sprawozdawczym z mieszkania chronionego skorzystało czworo wychowanków.

Pracownik PCPR utrzymywał stały kontakt z podopiecznymi poprzez systematyczne wizyty w mieszkaniu (32 wizyty), podczas których wspierano wychowanków w rozwiązywaniu

różnych trudnych sytuacji, nadzorowano stan lokalu, udzielono porad i wskazówek. Na przełomie roku żadne z wychowanków przebywających w mieszkaniu chronionym nie otrzymało mieszkania.

Wydatki na realizację ww. zadania w 2019 r. stanowiły kwotę **12 982,69 zł**. Środki zostały wykorzystane na opłaty z tytułu czynszu i najmu lokalu, opłaty za media, w tym ogrzewanie, gaz, energię elektryczną, wodę i ścieki. Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej osoby korzystające z pobytu w mieszkaniu chronionym mają uregulowaną kwestię odpłatności za pobyt w ww. formie wsparcia. Podstawą w tym zakresie jest Uchwała Rady Powiatu w sprawie odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym, która zwalnia z odpłatności te osoby, których miesięczny dochód nie przekracza 100 % kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. W 2019 r. wobec jednego podopiecznego korzystającego ze wsparcia w tym zakresie ustalono odpłatność i uzyskano z tego tytułu kwotę **1 000,00 zł**.

6. POTRZEBY W ZAKRESIE INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Udzielanie wsparcia i pomocy osobom pełnoletnim, które opuściły placówki.
- 2) Prowadzenie mieszkania chronionego dla podopiecznych opuszczających pieczę zastępczą.
- 3) Realizacja projektu „Akademia rozwoju”.

7. PODSUMOWANIE WYDATKI/DOCHODY NA INSTYTUCJONALNĄ PIECZĘ ZASTĘPCZĄ

W związku z pobytem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wydatki w roku 2019 stanowiły kwotę 6 076 020,38 zł i przedstawiały się następująco:

- 1) wydatki Zespołu Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych w wysokości 3 750 212,35 zł,
- 2) wydatki związane z umową nr 1/2016 o realizację zadania z zakresu pomocy społecznej z dnia 5 stycznia 2016 r. zawartą pomiędzy Powiatem a Fundacją Ziemi Świdnickiej „SKSK”, prowadzącą dwie Całodobowe Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze „Chata SKSK” w Świdnicy w wysokości 1 155 867,08 zł,
- 3) wydatki związane z pobytem dzieci w placówkach poza terenem powiatu świdnickiego w wysokości 930 450,56,
- 4) świadczenia pieniężne dla pełnoletnich wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej w wysokości 195.296,79 zł,
- 5) wydatki na świadczenie „Dobry start” w wysokości 20.100,00 zł,
- 6) środki finansowe na ubezpieczenie zdrowotne wychowanków, w łącznej kwocie 44 193,60 zł pochodzące z dotacji Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Uzyskane za 2019 r. dochody stanowią kwotę 1 406 781,66 zł, na którą składają się:

- 1) odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w wysokości 8 075,12 zł,
- 2) nienależnie pobrane świadczenia w wysokości 5 341,51 zł,
- 3) zobowiązania innych powiatów za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy na terenie powiatu świdnickiego w wysokości 173 823,34 zł
- 4) zobowiązania samorządów gminnych za pobyt dzieci w placówkach w wysokości 1.218.541,69 zł.
- 5) odpłatność z tytułu pobytu w mieszkaniu chronionym- 1 000,00 zł.

ROZDZIAŁ IV. INTERWENCJA KRYZYSOWA

1. POMOC SPECJALISTYCZNA

Usługi w zakresie interwencji kryzysowej są realizowane poprzez Ośrodek Interwencji Kryzysowej, zwany dalej „OIK”, który wchodzi w skład struktury jednostki. Zakres usług obejmuje interwencję kryzysową, wsparcie, poradnictwo, pomoc psychologiczną, pomoc pedagogiczną, pomoc terapeutyczną i konsultacje prawne.

W 2019 roku w OIK udzielono **956** konsultacji mieszkańcom powiatu świdnickiego. W konsultacjach wzięły udział osoby z rozbiorem na poszczególnych specjalistów.

- 1) wsparcie psychologiczno-terapeutyczne – **384 osób**,
- 2) poradnictwo pedagogiczne – **207 osób**,
- 3) poradnictwo prawne – **43 osoby**,
- 4) wsparcie interwencyjno – terapeutyczne – **40 osób**.

Z pomocy OIK w 2019 r. skorzystało **674 osoby**. Klienci, którzy zgłaszali się do OIK z prośbą o pomoc, zazwyczaj jasno precyzowali swoje oczekiwania. Zdarzały się jednak takie osoby, które nie do końca wiedziały jak zdefiniować swój problem (najczęściej dotyczyło to osób, które miały skomplikowaną sytuację życiową i wymagały konsultacji kilku specjalistów lub kierowane były przez inne instytucje). Przedmiotem pracy specjalistów OIK były:

- 1) konflikty małżeńskie, rodzinne, trudności wychowawcze,
- 2) stany depresyjne, kryzys emocjonalny wynikający z trudnej sytuacji życiowej, depresja (w tym młodzieńcza),
- 3) trudności adaptacyjne, problemy rodziców dzieci z zaburzeniami zachowania i zachowaniami opozycyjno – buntowniczymi, zaburzenia łaknienia (bulimia, anoreksja), choroby psychosomatyczne i somatyczne z wpływem na funkcjonowanie psychiczne, problemy związane z seksualnością; próby samobójcze, trudności emocjonalne i nieumiejętność radzenia sobie w pokonywaniu zdarzeń traumatycznych (w tym molestowania seksualnego, śmierci osób najbliższych),
- 4) problem opieki nad osobami chorymi psychicznie oraz niepełnosprawnymi intelektualnie (w tym problem związany z ubezwłasnowolnieniem), załatwieniem zakładów leczniczych dla osób starszych i schorowanych, trudności w radzeniu sobie z osobą chorą psychicznie w domu,
- 5) sprawy rozwodu i separacji (w tym opieki nad dziećmi, sprawy alimentacyjne), sprawy o stwierdzenie nabycia spadku; sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych - przyznanie do uprawnień emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy; sprawy z zakresu przepisów lokalowych (eksmisja), sprawy związane z utratą pracy.

W trakcie ubiegłego roku prowadzono także stałą współpracę z Policją, z Sądem Rejonowym – III Wydziałem Rodzinnym, z Prokuraturą Rejonową w Świdnicy oraz innymi instytucjami świadczącymi pomoc w zakresie wsparcia i pomocy. W ramach OIK nadal funkcjonuje strona internetowa www.media.zaufania.pl. Jest to program, który umożliwia skorzystanie ze wsparcia specjalistów za pomocą Internetu. W ubiegłym roku ze strony skorzystały 2 osoby.

2. MIESZKANIE INTERWENCYJNE

W 2019 r. przy OIK nadal funkcjonowało mieszkanie interwencyjne przy ul. Żeromskiego 16 w Świdnicy. Mieszkanie przeznaczone jest dla osób samotnych i osób z dziećmi, rodzin

pochodzących z terenu powiatu świdnickiego, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej, są zagrożeni przemocą domową lub są ofiarami przemocy domowej.

W mieszkaniu interwencyjnym można przebywać do trzech miesięcy i jest to pobyt bezpłatny. Celem pobytu w mieszkaniu jest przezwyciężenie sytuacji kryzysowej, w jakiej znalazły się dane osoby. W 2018 roku z pobytu skorzystały **4 osoby dorosłe i 8 dzieci**. Wszystkie osoby znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej. Wszystkie osoby były ofiarami przemocy domowej. Osoby te skorzystały także z pomocy psychologicznej, prawnej, Przy współpracy z innymi instytucjami m. in. policją, ośrodkami pomocy społecznej, urzędem miasta 2 osoby dorosłe i 3 dzieci po opuszczeniu ośrodka uzyskały bezpieczne schronienie, 1 osoba dorosła i 2 dzieci nadal w nim przebywają, natomiast 1 osoba dorosła i dwoje dzieci na swój wniosek po interwencji policji związanej z upojeniem alkoholowym kobiety opuściły mieszkanie.

Koszty związane z funkcjonowaniem w 2018 r. mieszkania interwencyjnego jako schronienia dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, funkcjonującego w ramach OIK włączone były w łączne koszty funkcjonowania siedziby jednostki przy ul. Żeromskiego 16.

3. ODDZIAŁYWANIA KOREKCYJNO-EDUKACYJNE

Dzięki uzyskanym środkom finansowym z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 2018 r. kontynuowano realizację programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Przed rozpoczęciem i w trakcie realizacji programu odbyły się **3 h konsultacji indywidualnych**, w których uczestniczyło **3 mężczyzn**. Ostatecznie w części warsztatowej uczestniczyło **2 osoby, program ukończyło również 2 mężczyzn**. Program zrealizowano w formie zajęć grupowych – w wymiarze 60 h. Uczestnikom przekazano informacje teoretyczne na temat zachowań przemocowych i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Część korekcyjna ukierunkowana była na zdobycie umiejętności zaprzestania przemocy, trening umiejętności społecznych oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego. Na zakończenie zajęć grupowych została przeprowadzona anonimowa ankieta ewaluacyjna.

W trakcie trwania programu prowadzono także monitoring polegający na kontakcie z ofiarami przemocy (jest on realizowany także po zakończeniu oddziaływań. Na spotkanie z psychologiem przyszła tylko jedna kobieta, która twierdziła, że wzrosło jej poczucie bezpieczeństwa odkąd sprawca brał udział w warsztatach. Z drugą kobietą przeprowadzono rozmowę telefoniczną, która również twierdziła, że czuje się bezpiecznie odkąd mąż ukończył warsztaty.

W ramach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych OIK prowadził również warsztaty dla rodziców i opiekunów, którzy stosują przemoc wobec swoich dzieci. W związku z naborem na warsztaty podanie o przyjęcie złożyło 14 osób. Ostatecznie w zajęciach wzięło udział 10 osób, w tym 4 mężczyzn oraz 6 kobiet.

Na realizację warsztatów dla rodziców stosujących przemoc wobec swoich dzieci w 2019 r. jednostka wykorzystwała kwotę **15 795,58** która stanowiła dotację z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

4. PROGRAMY.

W 2019 r. obowiązywały 3 programy dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy, tj.:

- 1) Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w powiecie świdnickim na lata 2017-2022,
- 2) Powiatowy program profilaktyczny w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy oraz promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą na lata 2017-2020,
- 3) Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2018-2020.

Łączne koszty podejmowanych działań w ramach interwencji kryzysowej w 2019 r. stanowiły kwotę **299 804,85,zł** na która składają się koszty związane z:

- 1) funkcjonowaniem OIK, w tym wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, umowę zlecenie,
- 2) funkcjonowaniem mieszkania interwencyjnego i chronionego.

5. POTRZEBY W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

- 1) Kontynuowanie współpracy z podmiotami działającymi w obszarze wsparcia rodziny oraz prowadzenie specjalistycznego wsparcia w OIK.
- 2) Inicjowanie działań na rzecz osób zaburzonych psychicznie i ich rodzin.
- 3) Realizacja programów wzmacniających kompetencje wychowawcze.
- 4) Utworzenie grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy.
- 5) Realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 6) Przeniesienie Ośrodka Interwencji Kryzysowej do głównej siedziby PCPR w Świdnicy, ul. Wałbrzyska 15.

ROZDZIAŁ V. WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie powiatu funkcjonują dwa domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w Jaskulinie i Świebodzicach. Dom Pomocy Społecznej w Jaskulinie przyjmuje osoby dorosłe, natomiast Dom w Świebodzicach świadczy usługi dla dzieci i młodzieży.

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej wydaje decyzje o umieszczeniu w domu a w razie niemożności umieszczenia z powodu braku wolnych miejsc powiadamia osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Do tutejszego Centrum w 2019 r. wpłynęło **6** wniosków z prośbą o umieszczenie w domu w Świebodzicach (3) i w Jaskulinie (3). Wydano **5** decyzji o umieszczeniu, w tym dla osoby dorosłej która złożyła wniosek w roku 2018. Jedna osoba pozostaje na liście osób oczekujących na umieszczenie. Ponadto z uwagi na występujące u wnioskodawcy schorzenia, które nie kwalifikowały się do typu domu w Jaskulinie wydano 1 decyzję odmowną. Wolne miejsca w placówkach pozyskano wskutek zgonu mieszkańców (3), przeniesienia do placówki tego samego typu położonej bliżej miejsca zamieszkania rodziny/opiekuna prawnego (2) oraz zawiązania rodziny zastępczej w przypadku małoletniego dziecka (1). Na podstawie ustawy o pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców domów położonych na terenie naszego

powiatu wydano **1** decyzje zmieniające skierowanie do dps. Sprawa dotyczyła mieszkańca DPS w Świebodzicach, który osiągnął pełnoletniość i został przeniesiony do placówki tego samego typu, lecz przeznaczonej dla osób dorosłych.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. W stosunku do osób umieszczonych na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. decyzje o odpłatności wydaje starosta właściwy ze względu na położenie domu. W 2019 r. zobowiązanych do wnoszenia opłaty było 70 osób - 53 osoby z Domu w Świebodzicach i 17 z Domu w Jaskulinie.

Tutejsze Centrum wydało **1** decyzję ustalającą odpłatność w związku z pozyskaniem dochodu przez osoby uzyskujące w 2019 roku pełnoletniość. Ponadto dokonano **58** zmian decyzji ustalającej wysokość opłaty dla mieszkańca dps w związku ze zmianą jego sytuacji dochodowej.

2. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Na terenie powiatu funkcjonuje ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Ośrodek jest jednostką wsparcia dziennego prowadzoną przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Świdnicy na zlecenie powiatu świdnickiego.

W roku 2019 wydano **3** decyzje o skierowaniu dla osób, które po raz pierwszy wystąpiły o skierowanie do domu. Miejsca pozyskano w związku z rezygnacją uczestników. W oparciu o sporządzone przez zespół wspierająco – aktywizujący indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego dla uczestników, koniecznym było wydanie **35** decyzji o skierowaniu na kolejny rok. Ponadto zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pobyt w ww. jednostce jest odpłatny, stąd też tutejsze Centrum wydało **27** decyzji ustalających opłatę. Po co półrocznej weryfikacji sytuacji dochodowej podopiecznych, dokonywanej na podstawie przeprowadzanej aktualizacji wywiadu środowiskowego wydano **40** decyzji zmieniających wysokość odpłatności w związku ze zmianą sytuacji dochodowej. Z tytułu odpłatności uzyskano kwotę 29.575,33 zł. Środki te stanowią dochód skarbu państwa, stąd też zostały przekazane do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Koszty prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w 2019 r. stanowiły kwotę 1 217 112,00 zł . (dotacja Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego).

Z dniem 31 sierpnia 2019 r. upłynął termin realizacji zadania publicznego z zakresu działalności na rzecz osób z niepełnosprawnością p.n.: „Prowadzenie na terenie powiatu świdnickiego Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Z tych też powodów przeprowadzono i rozstrzygnięto konkurs na realizację ww. zadania przez okres od 01 września 2019 r. do 31 grudnia 2023 r. Stosownie do zapisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Zarząd Powiatu zlecił realizację ww. zadania Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Świdnicy, 58-105 Świdnica, ul. M. Kozara - Słobódzkiego 28.

3. MIESZKANIE TRENINGOWE

W 2019 r. na zlecenie powiatu prowadzone były działania zmierzające do usamodzielnienia osób niepełnosprawnych intelektualnie poprzez prowadzenie treningów:

- 1) kształtowania umiejętności w zakresie samoobsługi,
- 2) prowadzenia gospodarstwa domowego,

- 3) pełnienia funkcji społecznych,
- 4) wykorzystywania w sposób konstruktywny czasu wolnego.

Wykonawcą ww. działań było Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną koło w Świdnicy. Realizacja zadania została powierzona ww. podmiotowi po uprzednio przeprowadzonym konkursie. Projekt był realizowany w okresie od 01 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. W projekcie wzięło udział 30 uczestników, będących uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowego Domu Samopomocy w Świdnicy - PSONII Koło w Świdnicy. Działania na rzecz ww. grupy podopiecznych były realizowane przez 2 dni w tygodniu. Z przedłożonego przez Zleceniobiorcę sprawozdania z realizacji ww. zadania wynika, że przeprowadzone działania rozwinęły i wzmocniły kompetencje społeczne podopiecznych, jednakże usamodzielnienie się ich jest długotrwałym procesem, a ich funkcjonowanie zawsze będzie wymagało wsparcia.

Na realizację zadania w 2019 r. powiat przeznaczył kwotę **44.572,00 zł**, którą Stowarzyszenie w pełni wykorzystało.

4. ZAKŁADY OPIEKUŃCZO – LECZNICZE

Na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Świdnickim, a Zakładem Leczniczo-Opiekuńczym dla Dzieci prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Marii Niepokalanej w Piszkowicach w 2019 roku przebywało 2 dzieci. Odpłatność za wyżywienie i ich zakwaterowanie ponosi powiat świdnicki i w 2019 roku była to kwota 52.238,40 zł.

5. PROGRAM „ OPIEKA WYTCNIENIOWA”- EDYCJA 2019

W 2019 r. Powiat Świdnicki przystąpił do konkursu organizowanego przez MRIPS w zakresie organizacji usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin z niepełnosprawnościami. Nasze starania zakończyły się sukcesem , bo pozyskaliśmy środki finansowe na nowe działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Realizację Programu powierzono w ramach otwartego konkursu - Fundacji EUDAJMONIA, która zrealizowała Program dla 30 osób (24 osoby dorosłe, 6 dzieci), co potwierdza 100 % realizację wskaźnika. Zrealizowano 305 godzin usług opieki wytchnieniowej, z czego łączna liczba godzin opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa, świadczonych członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności: 288 godzin.

Łączna liczba godzin opieki wytchnieniowej w formie specjalistycznego poradnictwa świadczonego w roku 2019 członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji wyniosła 17 godzin.

Projekt przewidywał realizację 1080 godzin wsparcia, jednak z uwagi na nieregularne uczestnictwo w proponowanych spotkaniach zrekrutowanych uczestników projektu, wypracowanie tej ilości godzin nie było możliwe. Niewykorzystane środki finansowe przekazane na realizację zadania zostały zwrócone w terminie zgodnie z umową.

Na realizację ww. zadania Powiat Świdnicki otrzymał wsparcie (zgodnie z umową nr 12/OW/2019 zawarta w dniu 17 lipca 2019 r pomiędzy Skarbem Państwa- Wojewodą

Dolnośląskim a Powiatem Świdnickim) w wysokości 43 200, z czego 34 560,00 zł. dofinansowano z SWFON, natomiast 8 640,00 zł pokryty został ze środków własnych Powiatu. Na realizację zadania wykorzystano 13.362,33 zł. Natomiast kwota 23 870,14 zł stanowiła zwrot niewykorzystanych środków w 2019 roku przy realizacji ww. zadania.

6. ZADANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Na zadania z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami Powiat Świdnicki otrzymał kwotę **3.304.383 zł**, z tego na rehabilitację społeczną wykorzystano **3.004.673,34 zł** (w tym **1.719.120,00 zł** z przeznaczeniem na działalność WTZ w Mokrzeszowie, Świdnicy i Strzegomiu), na rehabilitację zawodową **299.708,86 zł**, co łącznie daje kwotę **3.304,382,20 zł** jako środki wykorzystane.

Środki niewykorzystane stanowią kwotę **0,80 zł** i pochodzą z rehabilitacji społecznej z zadania likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się oraz technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych od wykorzystanych środków PFRON realizatorom zadań przysługuje prowizja w wysokości 2,5% na pokrycie kosztów obsługi zadań. W 2019 r. była to kwota 82.607,00 zł.

Na podstawie art. 35 a ust. 2. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizuje PCPR natomiast zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej PUP. Wobec powyższego sprawozdanie szczegółowo odnosi się do zadań realizowanych przez PCPR, a ich przebieg przedstawia się następująco:

1) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Rada Powiatu w Świdnicy uchwałą nr V/29/2019 z dnia 27 marca 2019 roku na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych nie przeznaczyła środków finansowych, w związku z powyższym zadanie nie było realizowane. W trakcie roku przyjęto 452 wnioski osób z niepełno sprawnościami i ich opiekunów o dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego. Ze względu na brak realizacji zadania w 2019 roku wszystkie wnioski zostały rozpatrzone negatywnie.

Powyższe obrazuje tabela nr 5.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób które uzyskały dofinansowanie/ skorzystały	Wysokość wydatkowanych środków PFRON na turnusy rehabilitacyjne w zł	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych	452	0/0	0/0	0/0

Tabela nr 5

2) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Na realizację ww. zadania Rada Powiatu w Świdnicy przeznaczyła środki w wysokości **331.646,41 zł.**

W 2019 r. przyjęto 19 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, z czego 13 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie na kwotę 148.920,03 zł. Rozliczonych zostało 11 umów na łączną kwotę 132.965,62 zł. Różnica między pozytywnie rozpatrzonymi wnioskami a liczba zawartych umów wynika z wypowiedzenia umowy za porozumieniem stron – brak wykonawcy gotowego wykonać likwidację barier architektonicznych w wyznaczonym terminie (1 wniosek) oraz rezygnacji wnioskodawcy z dofinansowania z powodów osobistych (1 wniosek).

Pozostałe wnioski nie uzyskały dofinansowania z następujących powodów:

- odmowy z uwagi na brak przesłanek formalnych do podjęcia pozytywnej decyzji – brak uzupełnienia złożonych wniosków (1 wniosek),
- rezygnacja wnioskodawcy z dofinansowania z braku środków finansowych na wkład własny (5 wniosków).

W 2019 r. złożono 52 wnioski na likwidację barier technicznych oraz 17 wniosków na likwidację barier w komunikowaniu się. Spośród 69 wniosków 66 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

Pozostałe wnioski nie zostały zrealizowane z uwagi na:

- wnioskodawca nie spełniał warunków określonych kryteriami dofinansowania ze środków PFRON (1 wniosek),
- nieuzupełnienie wniosków w terminie (1 wniosek),
- rezygnacja wnioskodawcy z dofinansowania z powodu braku środków finansowych na wkład własny (1 wniosek).

Podsumowując w 2019 r. w trakcie roku zrealizowano:

- 11 umów na dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych na kwotę 132.965,62 zł,
- 16 umów na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się na kwotę 34.924,- zł,
- 50 umów na dofinansowanie likwidacji barier technicznych na kwotę 163.755,99 zł.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 6.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozstrzygniętych/zrealizowanych	Wysokość środków finansowych PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków finansowych PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych u indywidualnych osób niepełnosprawnych	19	13/11	132.965,62	331.646,41
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych	17	16/16	34.924,00	
Dofinansowanie likwidacji barier technicznych osób niepełnosprawnych	52	51/50	163.755,99	
		RAZEM	331.645,61	

Tabela nr 6

1) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Do realizacji w 2019 roku zostało złożonych **12** wniosków. W ramach posiadanych środków finansowych PFRON **12 wniosków zostało pozytywnie rozpatrzonych**. Trzy wnioski nie zostały zrealizowane, z uwagi na rezygnację Wnioskodawcy w dofinansowania (brak osób zainteresowanych realizacją imprez). Reasumując zrealizowano **9 umów na kwotę 23.164,33 zł**.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 7.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozstrzygniętych/zrealizowanych	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	12	12/9	23.164,33	23.164,33

Tabela nr 7

2) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Zgodnie z uchwałą Rady Powiatu w Świdnicy na realizację powyższego zadania przekazano kwotę **930.743,40 zł**.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania składa się wnioski o zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

W 2018 roku nie wpłynął żaden wniosek z realizacją na rok 2019 o dofinansowanie zaopatrzenia sprzętu rehabilitacyjnego dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Przyjęto **14** indywidualnych wniosków osób niepełnosprawnych na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny. **10** wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, jednakże 1 osoba zrezygnowała z dofinansowania już po podpisaniu umowy. Na podstawie zrealizowanych umów wypłacono dofinansowanie na kwotę **16.590,04 zł**. Dofinansowaniu podlegały: sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem, rower stacjonarny, bieżnie elektryczne, maty i wałki rehabilitacyjne, rotor elektryczny. Cztery wnioski zostały rozpatrzone negatywnie z uwagi na wyczerpanie się środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania.

W ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyjęto **574** wnioski. Dofinansowanie otrzymało **478** osób na łączną kwotę **914.153,36 zł**. Z powyższego wynika, że w okresie sprawozdawczym negatywnie rozpatrzono **96 wniosków**.

Wyjaśnieniem ww. sytuacji są następujące okoliczności: odmowa dofinansowania z uwagi na wyczerpanie się puli środków finansowych przeznaczonych na realizację ww. zadania – 84 wnioski, odmowa dofinansowania z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego – 4 wnioski, w 2 przypadkach dofinansowanie anulowano z uwagi na niedostarczenie dokumentów rozliczeniowych, 4 osoby zrezygnowały z przyznanego dofinansowania, 1 osoba

zmarła przed rozpatrzeniem wniosku, zaś 1 wniosek odesłano do innego PCPR z uwagi na zamieszkiwanie osoby poza terenem powiatu świdnickiego.

Rozliczenie środków PFRON obrazuje tabela nr 8.

Rodzaj zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych i zrealizowanych	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania (w zł)	Wysokość środków PFRON określona uchwałą Rady Powiatu (w zł)
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej	0	0	0,00	930.743,40
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	14	9	16.590,04	
Dofinansowanie do zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych	574	478	914.153,36	
Razem			930.743,40	

Tabela nr 8

7. REHABILITACJA ZAWODOWA

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu przeznaczono kwotę **299.708,86 zł**. Środki te przeznaczono na:

- a) wyposażenie 7 stanowisk pracy zorganizowanych dla osób niepełnosprawnych – **231.045,00 zł**,
- b) dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej dla 2 osób – **62.523,00 zł**,
- c) zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu dla 2 osób – **940,86 zł**,
- d) finansowanie kosztów szkoleń organizowanych przez kierownika powiatowego urzędu pracy dla 1 osoby – **5.200,00 zł**.

8. PROGRAM CELOWY „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2019 r. powiat świdnicki kontynuował realizację programu „Aktywny samorząd”. Program skierowany był do osób z niepełnosprawnością, a jego głównym celem było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Na realizację programu w 2019 r. otrzymano **317.279,66 zł**.

W ramach ww. kwoty, zgodnie z zapisami umowy, realizator zadania otrzymał środki finansowe na jego obsługę, promocję i ewaluację programu.

Zgodnie ze zmianami w procedurach realizacji programu, wprowadzonymi Uchwałą nr 71/2016 Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z dnia 7 grudnia 2016r., termin realizacji programu został przedłużony do dnia 15 kwietnia 2020 r.

Wobec powyższego środki finansowe przekazane na realizację programu nie zostały na dzień sporządzenia sprawozdania rozliczone.

W ramach ww. zadania złożonych zostało 79 wniosków, z czego 73 wnioski uzyskały pozytywną weryfikację formalną, 6 – negatywną. Przyczyną negatywnej weryfikacji formalnej wniosków było niespełnienie przez wnioskodawcę kryteriów umożliwiających udział w programie. Do realizacji przekazano 71 wniosków, 2 wnioski wymagają opinii Eksperta PFRON odnośnie możliwości uzyskania przez wnioskodawców wsparcia w programie. Decyzja w ich sprawie zostanie podjęta po otrzymaniu stosownych dokumentów z Dolnośląskiego Oddziału PFRON.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. podpisano 71 umów, jednakże ostatecznie 1 osoba zrezygnowała z uzyskanej pomocy. Z pozostałych 70 umów w 2019 r. zrealizowano 67. Łączna kwota wypłat to **214.352,46 zł**. Pozostała kwota przyznana przez PFRON, zgodnie z założeniami programu, zostanie wydatkowana do 15 kwietnia 2020 r.

Wykorzystanie środków PFRON obrazuje tabela nr 9

Nazwa programu	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie/ zrealizowanych na dzień 31.12.2018 r.	Wysokość środków PFRON wykorzystanych na realizację zadania na dzień 31.12.2018 r. (w zł)	Wysokość środków PFRON (w zł)
Program „Aktywny samorząd” I i II moduł	79	70/67	214.352,46	317.279,66

Tabela nr 9

W ramach programu udzielono następujących form pomocy:

Moduł I:

- a) 4 osoby otrzymały pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- b) 1 osoby otrzymała pomoc do uzyskania prawa jazdy kat. B,
- c) 5 osób uzyskało pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- d) 3 osoby uzyskały pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- e) 9 osób uzyskało pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka o napędzie elektrycznym,
- f) 1 osoba uzyskała pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- g) 1 osoba otrzymała pomoc do oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- h) 3 osoby otrzymały pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dofinansowanie kosztów pobytu dziecka w przedszkolu.

Moduł II: 42 wnioski na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

9. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Na dzień 31.12.2019 r. na terenie powiatu świdnickiego funkcjonowały 3 warsztaty terapii zajęciowej o łącznej ilości miejsc 100.

Pierwszy z nich działający w Mokrzeszowie. Większość uczestników to osoby z niepełnosprawnością intelektualną, jednakże u wielu z nich występują liczne

niepełnosprawności sprzężone. Drugi warsztat jest prowadzony przez Stowarzyszenie „Blżej Ciebie” przy Zespole Szkół Specjalnych - Warsztat Terapii Zajęciowej w Świdnicy. Ostatnim z utworzonych i działających na terenie naszego powiatu jest Warsztat Terapii Zajęciowej w Strzegomiu. Organem prowadzącym jest Gmina Strzegom.

W grudniu 2019 r. Warsztat Terapii Zajęciowej w Świdnicy rozszerzył swoją działalność o nową pracownię zwiększając liczbę uczestników o 5 osób.

W 2019 r. całkowity koszt funkcjonowania warsztatów stanowił kwotę 2 004 571,00 zł z tego środki PFRON – 1 719 120,00 zł środki finansowe powiatu 191 014,00 zł, środki własne podmiotów prowadzących WTZ 94 437,00 zł.

Dnia 16 kwietnia 2019 r. Zarząd Powiatu zatwierdził sprawozdania z działalności i wykorzystania środków finansowych oraz ocenił pozytywnie działalność ww. placówek za 2018 rok.

10. POTRZEBY W ZAKRESIE WSPARCIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- 1) Zwiększanie dostępności osób z niepełnosprawnościami, w szczególności dla osób zaburzonych psychicznie, do różnych form wsparcia dziennego.
- 2) Prowadzenie ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie wprowadzania nowych form wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- 3) Upowszechnianie informacji o działaniach realizowanych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
- 4) Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami oraz programów celowych PFRON.
- 5) Kontynuowanie działań zmierzających do usamodzielniania się osób niepełnosprawnych intelektualnie.

ROZDZIAŁ VI. PROJEKTY KONKURSOWE

1. PROJEKT „AKADEMIA ROZWOJU”

W dniu 30 listopada 2017 r. została zawarta umowa pomiędzy Powiatem Świdnickim a Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w Wałbrzychu, o dofinansowanie projektu „Akademia rozwoju”, Oś priorytetowa 9 – włączenie społeczne, działanie 9.2 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych, poddziałanie nr 9.2.4 Dostęp do wysokiej jakości usług społecznych - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Aglomeracji Wałbrzyskiej (typ projektów 9.2.B2.). W dniu 01.05.2018 r. rozpoczęto realizację ww. projektu. Okres realizacji – 01.05.2018 - 31.12.2020.

Całkowita wartość projektu wynosi 1 513 104,- zł, w tym 1 436 104,- zł środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 77 000,- zł - wkład własny – budżet JST.

Przedmiotem projektu jest realizacja usług wsparcia systemu pieczy zastępczej w powiecie świdnickim w celu powstawania/podnoszenia jakości zdeinstytucjonalizowanych form pieczy zastępczej, mających na celu ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych i wysokiej jakości usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Wsparcie projektowe odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i są nim objęte osoby przebywające w rodzinnej pieczy

zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – interwencyjnego oraz kadra systemu pieczy zastępczej, która objęta jest działaniami nakierowanymi na podnoszenie kompetencji i kwalifikacji tych osób. Projekt ma na celu zwiększenie dostępności środowiskowych usług społecznych, w tym opiekuńczych i wsparcia rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wsparcia pieczy zastępczej.

Proces wsparcia - „ścieżka reintegracji” stworzona indywidualnie dla każdego uczestnika, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji i potrzeb. Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do 290 osób zamieszkujących Powiat Świdnicki w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego z trzech grup, tj.:

- 1) osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 130 dzieci i młodzież do 25 roku życia z rodzinnej pieczy zastępczej, dzieci własne osób pełniących funkcję rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zawodowych.
- 2) dzieci w zinstytucjonalizowanej pieczy zastępczej (dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych: typu rodzinnego do 8 osób oraz typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – interwencyjnego do 14 osób) - 40 dzieci.
- 3) osoby przygotowujące się i świadczące usługi na rzecz pieczy zastępczej - 120 osób.

Grupę docelową stanowi 60 dzieci poniżej 15 r. życia oraz 110 dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia. Projekt zakłada osiągnięcie następujących wskaźników:

WSKAŹNIKI PRODUKTU	
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym	135 osób w tym 75 kobiet i 60 mężczyzn
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie	135 osób w tym 75 kobiet i 60 mężczyzn
WSKAŹNIKI REZULTATU	
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	110 osób/miejsc w tym 60 kobiet i 50 mężczyzn
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	15 osób w tym 8 kobiet i 7 mężczyzn

Projekt zakłada następujący zakres wsparcia w podziale na zadania:

- 1) DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE KADRY SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ:**
  - a) szkolenie tematyczne dla kandydatów na rodziny zastępcze,
  - b) grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
  - c) zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich,
  - d) usługi koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
- 2) PODNOSZENIE KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI KADR SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ:**

- a) superwizja dla zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka,
- b) szkolenia tematyczne dla rodzin zastępczych,
- c) wyjazdowe szkolenie dla zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dzieci z pieczy zastępczej i dzieci własnych.

3) AKTYWIZACJA SPOŁECZNA DZIECI I MŁODZIEŻY Z PIECZY ZASTĘPCZEJ:

- a) warsztaty teatralne dla dzieci poniżej 15 roku życia,
- b) treningi kompetencji i umiejętności społecznych dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia (8 zakresów tematycznych),

4) AKTYWIZACJA ZAWODOWA DZIECI I MŁODZIEŻY Z PIECZY ZASTĘPCZEJ

- a) kursy i szkolenia zawodowe np. prawo jazdy, wózki widłowe,
- b) indywidualne spotkania z doradcą zawodowym dla młodzieży powyżej 15 roku życia,
- c) warsztaty aktywizujące zawodowo dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia.

5) PORADNICTWO I USŁUGI SPECJALISTYCZNE

- a) Indywidualna i/lub rodzinna terapia psychologiczna,
- b) reedukacja – korepetycje dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,
- c) rehabilitacja – fizjoterapia/hipoterapia dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej,
- d) indywidualne konsultacje ze specjalistami wg. potrzeb m.in. seksuolog, logopeda, dietetyk,
- e) terapia biofeedback dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej.

W bieżącym okresie rozliczeniowym w ramach zadań projektowych zrealizowano następujące działania:

1) Organizacja i przeprowadzenie grup wsparcia - dotychczas zrealizowano 35 spotkań po 2h dydaktyczne z 60 zaplanowanych, z czego w 2019 r.:

- grupa wsparcia w Świdnicy - 12 spotkań,
- grupa wsparcia w Strzegomiu - 11 spotkań.

Łącznie grupą wsparcia objęto 27 osób (19 osób - Świdnica, 8 osób - Strzegom).

2) Zatrudnienie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich dla zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka -

zadanie realizowane jest na podstawie umów zlecenia, zwartych na czas określony. Za wykonanie zleconych czynności, osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich otrzymywała wynagrodzenie za każdą pełną godzinę wykonywanych czynności w wysokości minimalnej stawki godzinowej, określonej w art. 8a ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 847 z późn. zm.) w wysokości 14,70 zł brutto. Kosztem kwalifikowalnym jest kwota brutto + pochodne wynagrodzenia osoby do pomocy, pomniejszona o udział gminy, z której pochodzi dziecko aktualnie przebywające w pieczy zastępczej. Zatrudnienie osób do pomocy odbywa się na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1111 ze zm.). Wymiar godzinowy wsparcia dla rodziny uzależniony jest od ilości dzieci, przebywających w rodzinie czy też trudności w sprawowaniu opieki. Działanie realizowane jest w godzinach i dniach wyznaczonych przez rodziny zastępcze. Wsparciem w ramach przedmiotowego zadania zostało objętych: **8 rodzin zastępczych**, w tym: 1 rodzina zastępcza zawodowa, 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia

rodzinnego oraz 4 rodzinne domy dziecka. Dotychczas zrealizowano – 18.086 h, w 2019 r – 12.320 h.

- 3) **Realizacja usługi koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej** - dodatki specjalne dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z tytułu powierzenia im dodatkowych zadań, m.in. bieżące zbieranie formularzy zgłoszeniowych od potencjalnych uczestników projektu, ocena zgłoszeń pod kątem poziomu motywacji udziału w oferowanych formach wsparcia, sytuacji rodzinnej, osobistej, okresu pobytu w pieczy zastępczej oraz potrzeb osoby. Dodatki specjalne otrzymuje 4 koordynatorów pieczy zastępczej zatrudnionych na umowę o pracę.
- 4) **Organizacja i przeprowadzenie superwizji** dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka z terenu powiatu świdnickiego: Zrealizowano łącznie 17 spotkań po 5 h zegarowych na 27 zaplanowanych w projekcie (rok 2019 - 10 spotkań, rok 2018 - 7 spotkań); łącznie superwizją objęto 17 osób.
- 5) **Organizacja i przeprowadzenie szkoleń tematycznych** dla rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka.
W 2019 roku zrealizowano 4 z 8 zaplanowanych w projekcie szkoleń tematycznych (1 szkolenie - 8 h dydaktycznych), i były to:
  - a) „Dyscyplina, która nie rani, czyli jak sobie radzić w trudnych sytuacjach” - **19 osób**;
  - b) „Porozumienie bez przemocy” - **12 osób**;
  - c) „Mechanizmy uzależnienia - młodzież eksperymentująca, nadużywająca lub uzależniona od substancji psychoaktywnych – alkoholu, narkotyków, a także młodzież obciążona czynnikami ryzyka uzależnień” - **9 osób**;
  - d) „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” - **19 osób**.
- 6) **Organizacja i przeprowadzenie warsztatów teatralnych dla dzieci poniżej 15 roku życia.** Zrealizowano łącznie 13 warsztatów teatralnych w zakresie kompetencji i umiejętności społecznych z 23 zaplanowanych w projekcie (2 grupy x 2 h zegarowe). Rok 2019 - 11 warsztatów, rok 2018 - 2 warsztaty. łącznie objęto wsparciem 45 dzieci (26 osób - młodsza grupa, 19 osób - starsza grupa).
- 7) **Organizacja i przeprowadzenie treningów kompetencji i umiejętności społecznych dla dzieci powyżej 15 roku życia.**
W 2019 roku zrealizowano 2 z 8 zaplanowanych w projekcie treningów (1 trening - 8 h dydaktycznych) i były to:
  - a) „Warsztat współdziałania i współpracy zespołowej – czyli w jedności siła!” - **7 osób**; wśród podanych osób udział wzięło 4 pełnoletnich wychowanków;
  - b) „Trening komunikowania się, czyli jak mówić, żeby zostać zrozumianym - **9 osób**, w tym 6 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
- 8) **Kursy i szkolenia zawodowe zmierzające do uzyskania kwalifikacji:**
Kurs na prawo jazdy kat. „B”, w 2019 roku objęto 18 osób, z czego 8 osób uzyskało kwalifikacje w tym zakresie. W 2019 r. zrealizowano również kurs operatora wózków jezdniowych podnośnikowych z wyłączeniem wózków specjalizowanych – w 2019 roku objęto wsparciem 6 osób, z czego 1 osoba uzyskała kwalifikacje w zakresie obsługi wózków jezdniowych.
- 9) **Indywidualne spotkania z doradcą zawodowym** dla dzieci i młodzieży powyżej 15 roku życia z pieczy zastępczej w łącznym wymiarze 180 h; W 2019 roku zrealizowano 14 h

indywidualnych spotkań i objęto wsparciem 9 osób, w tym 5 osób to pełnoletni wychowankowie;

10) Warsztaty aktywizujące zawodowo dla młodzieży powyżej 15 roku życia pn. „Zanim podejmiesz decyzję...” w łącznym wymiarze 72 h dydaktycznych (1 warsztat - 4 h dydaktyczne); W 2019 roku zrealizowano 24 h dydaktyczne warsztatów tj. 6 warsztatów z 18 zaplanowanych w projekcie i objęto wsparciem 9 osób, w tym 5 osób to pełnoletni wychowankowie .

11) Organizacja i przeprowadzenie indywidualnej i/lub rodzinnej terapii psychologicznej dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W 2019 roku zrealizowano łącznie 376 h terapii i objęto 25 osób, z czego 13 dzieci przebywających w pieczy zastępczej (spośród ww. osób 1 ma miano pełnoletniego wychowanka pieczy zastępczej) i 12 osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

12) Organizacja i przeprowadzenie usługi reedukacji – korepetycje dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej w łącznym wymiarze 4.000 h w tym:

➤ korepetycje z matematyki w wymiarze 2500 h. W ramach zadania podpisano 10 umów na jego realizację zadania w niżej wymienionych terenach:

- a) Miasto Świdnica (4 umowy);
- b) Gmina Świdnica;
- c) Gmina Marcinowice;
- d) Miasto i Gmina Żarów;
- e) Miasto i Gmina Jaworzyna Śląska;
- f) Miasto i Gmina Strzegom;
- g) Miasto Świebodzice.

W 2019 roku zrealizowano łącznie 962 h korepetycji z matematyki a wsparciem objęto 55 dzieci. 12 osób spośród wymienionych stanowili pełnoletni wychowankowie.

➤ korepetycje z języka angielskiego w wymiarze 1100 h. W ramach zadania podpisano 3 umowy na jego realizację w niżej wymienionych terenach:

- a) Miasto i Gmina Świdnica oraz Gmina Marcinowice,
- b) Miasto i Gmina Żarów i Miasto i Gmina Jaworzyna Śląska.
- c) Miasto i Gmina Strzegom oraz Miasta Świebodzice.

W 2019 roku zrealizowano łącznie 584 h korepetycji z języka angielskiego na 1100 h zaplanowanych w projekcie i objęto 41 dzieci (w tym 8 pełnoletnich wychowanków).

➤ korepetycje z języka niemieckiego na terenie powiatu świdnickiego w wymiarze 300 h. W 2019 roku zrealizowano 183 h korepetycji z języka niemieckiego z 300 h zaplanowanych a wsparciem objęto 10 osób.

13) Organizacja i przeprowadzenie usługi rehabilitacji/fizjoterapia dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej. W 2019 roku zrealizowano 62 h zegarowych fizjoterapii z 900 h zaplanowanych w projekcie. Łącznie wsparciem objęto 12 osób (w tym 2 pełnoletnich wychowanków).

14) Indywidualne konsultacje ze specjalistami według potrzeb: logopeda, dietetyk, seksuolog. W grudniu 2019 roku podpisano 2 umowy na przeprowadzenie indywidualnych konsultacji z logopedą oraz indywidualnych konsultacji z dietetykiem. W 2019 zrealizowano konsultacje z logopedą w wymiarze 14 h zegarowych z 250 h zaplanowanych a wsparciem objęto 5 osób.

15) Organizacja i przeprowadzenie terapii biofeedback w łącznym wymiarze 1100 h. W ramach zadania podpisano z Wykonawcami 5 umów na jego realizację. W 2019 r. zrealizowano 23 h terapii na 1100 h zaplanowanych.

16) Wypłata świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej i rodzinie prowadzącej rodzinne domy dziecka. Rodziny otrzymały świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej i rodzinie prowadzącej rodzinne domy dziecka (budżet JST – wkład własny).

Na dzień 31.12.2019 r. wsparciem w projekcie zostało objętych 214 osób, w tym 126 kobiet i 88 mężczyzn, w tym:

- dzieci i młodzież poniżej 15 roku życia: **98 osób** (K:48, M:50);
- dzieci i młodzież powyżej 15 roku życia: **50 osób** (K: 26, M: 24);
- dzieci i młodzież do 25 r.ż. z rodzinnej pieczy zastępczej, dzieci własne osób pełniących funkcję rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych zawodowych: **132 osoby** (K:65, M: 67);
- dzieci w instytucjonalizowanej pieczy zastępczej (dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych: typu rodzinnego do 8 osób oraz typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego - interwencyjnego do 14 osób) - **16 osób** (K: 9, M:7);
- osoby przygotowujące się i świadczące usługi na rzecz pieczy zastępczej - **66 osób** (K: 52, M: 14).

Rezultatem realizacji projektu będzie zmniejszenie skali zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego. Poprawi się również integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem w Aglomeracji Wałbrzyskiej. Działania projektowe wpłyną na minimalizację negatywnych zjawisk oraz na realizację zamierzeń strategicznych związanych z osiągnięciem wskaźników. Cel główny projektu – zwiększenie dostępu do usług wsparcia systemu pieczy zastępczej w powiecie świdnickim dla 290 osób.

2. PROGRAM ASYSTENT I KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W ramach ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019” pozyskano środki finansowe w wysokości **110 759,00 zł** na dofinansowanie wynagrodzeń z tytułu umów o pracę oraz zlecenie zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Celem Programu jest wzmocnienie roli koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz wspieranie jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego w rozwoju systemu wspierania rodzin, w tym zwiększenie dostępu do usług koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie.

W roku 2019 wykorzystano środki finansowe w wysokości **109 705,41 zł** na dofinansowanie wynagrodzeń dla 10 zatrudnionych koordynatorów .

ROZDZIAŁ VII. POMOC NA RZECZ REPATRIANTÓW

W oparciu o zapisy art. 17 ust. 6 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 1472) Tutejsze Centrum w 2019 roku wypłaciło równowartość pomocy jakiej udzielił repatriantom w drodze decyzji Pełnomocnik Rządu do Spraw Repatriacji. Kwota przyznanej pomocy finansowej obejmowała pokrycie kosztów przejazdu dla 5 osób, w tym

jednego małoletniego – **13.904,00 zł**, pokrycie zagospodarowania i bieżącego utrzymania dla 5 osób, w tym jednego małoletniego – **45.210,80 zł** oraz pokrycie kosztów nauki 1 małoletniego – **4.521,08 zł**.

Ponadto stosownie do zapisów art. 17 ust. 2 ww. ustawy starosta w drodze decyzji przyznał pomoc finansową ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów związanych z wyposażeniem lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej dla 2 repatriantów i 3 członkom ich najbliższej rodziny, prowadzących wspólnie z nimi gospodarstwo domowe. Wysokość udzielonej pomocy wynosiła **30.570,00 zł**.

ROZDZIAŁ VIII. KARTA POLAKA

Stosownie do zapisów ustawy o Karcie Polaka (Dz. U. z 2017 poz. 1459 ze zm.) starosta właściwy ze względu na miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do otrzymania świadczenia pieniężnego, dokonuje wypłaty ww. świadczeń przyznanych przez Wojewodę. W roku 2019 Tutejsze Centrum dokonało wypłat 99 świadczeń dla 6 osób i 6 członkom ich rodziny, na łączną kwotę **66.465,00 zł**.

ROZDZIAŁ IX. POMOC CUDZOZIEMCOM

Zgodnie z art. 93 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) pomoc dla cudzoziemców jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. W 2019 r. PCPR nie udzieliło pomocy w ramach ww. programu.

ROZDZIAŁ X. DODATKOWE DZIAŁANIA W OBSZARZE POMOCY SPOŁECZNEJ I PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Organizacja szkolenia dla pracowników PCPR pt. „Pierwsza pomoc przedmedyczna” w dniu 25.02.2019 r. W szkoleniu wzięło udział 11 pracowników.
- 2) Organizacja konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej pt. „Wesoła Pisanka”. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się w dniu 26.04.2019 r.
- 3) Organizacja „I Biesiady Rodzinnej – Niezastąpionych Zastępczych” organizowanej w dniu 18.06.2019 r. w Jaworzynie Śląskiej z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W Biesiadzie udział wzięły 134 osoby.
- 4) Organizacja konkursu plastycznego dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej pn. „Widokówka z wakacji- moje marzenia”. Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się w dniu 19.09.2019 r.
- 5) Organizacja szkolenia w dniu 17.06.2019 r. oraz 30.09.2019 r. dla kadr pomocy społecznej oraz rodzin zastępczych z terenu powiatu. Tematem przewodnim szkolenia była „Trauma rozwojowa, relacyjna i złożona u dziecka. Budowanie bezpieczeństwa w ciele”. W szkoleniu wzięły udział 41 osoby.
- 6) Organizacja szkolenia w dniu 04.09.2019 r. oraz 01.10.2019 r. dla kadr pomocy społecznej oraz rodzin zastępczych z terenu powiatu świdnickiego. Tematem przewodnim szkolenia była „Więź – rozwojowe poszukiwanie bliskości”. W szkoleniu wzięły udział 42 osoby.
- 7) Organizacja Mikołajek dla dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej - wyjazd pt. „Uratuj magię świąt – znajdź czarodziejskie kryształy czasu!”. Wyjazd organizowany w dniu 10.12.2019 r. do Pałacu Ławica. Liczba uczestników 50 osób (dzieci wraz z opiekunami).

- 8) Konferencja prasowa inaugurująca Program Rodzinnej Pieczy Zastępczej „Rodzina Zastępcza - Miłość nie do Zastąpienia” w dniu 28.11.2019 r. w Starostwie Powiatowym w Świdnicy.
- 9) Organizacja szkolenia w dniu 13 listopada 2019 r. z zakresu „Mechanizmy uzależnienia – młodzież eksperymentująca, nadużywająca lub uzależniona od substancji psychoaktywnych - alkoholu, narkotyków, a także młodzież obciążona czynnikami ryzyka uzależnień. W szkoleniu wzięło udział 12 pracowników jednostki
- 10) Organizacja obchodów Powiatowego Dnia Pracownika Socjalnego w dniu 14 listopada 2019 r.

Rozdział XI. KONTROLE PRZEPROWADZONE PRZEZ PCPR

1) Warsztaty Terapii Zajęciowej

W oparciu o zapisy rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej przeprowadzono kontrole trzech warsztatów terapii zajęciowej: Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mokrzeszowie (23 i 30 września 2018 r.), Strzegomiu (11 września 2018 r.) i Świdnicy (24 września 2018 r.). Przeprowadzone kontrole miały na celu sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania warsztatów pod względem merytorycznym oraz finansowym. Kontrolą objęto okres od stycznia do grudnia 2018 roku. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień.

2) Zadania realizowane ze środków PFRON

Przeprowadzono kontrole umów realizowanych ze środków PFRON, w tym skontrolowano: 3 umowy z zakresu dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych z roku 2018, 4 umowy z zakresu dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się z roku 2018, 8 umów z zakresu dofinansowania do likwidacji barier technicznych z roku 2018, 1 umowę dotyczącą dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego z 2018 roku.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

Ponadto skontrolowano 17 umów zawartych w roku 2018 w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

3) Rodziny zastępcze

Wszystkie rodziny zastępcze, funkcjonujące na terenie powiatu świdnickiego stale monitorowane są przez 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i 1 specjalistę ds. pracy z rodziną, którzy co najmniej raz w miesiącu odwiedzają rodziny w środowisku zamieszkania, a w razie konieczności częściej. Każdy koordynator, co miesiąc przedkłada karty czynności wraz z listami obecności, dokumentującymi termin wizyty w rodzinie zastępczej.

W trakcie wizyt w miejscu zamieszkania rodzin dokonywano sprawdzenia warunków lokalowych, w szczególności wyposażenia pokoi dziecięcych, warunków higienicznych panujących w lokalach, wyposażenia dzieci w przybory szkolne, odzież, środki higieniczne. Omawiano także tematy związane ze stanem zdrowia dzieci, rozwojem oraz sposób organizacji przez rodziny czasu walnego dzieci. Większość rodzin zastępczych otrzymała zalecenia mające na celu poprawę sytuacji dzieci w rodzinach.

W roku 2019 r. przeprowadzono 5 kontroli w środowisku zamieszkania rodzin zastępczych w oparciu o zapis art. 38 b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy

zastępczej oraz wydanego przez Zarząd Powiatu upoważnienia dla dyrektora PCPR do kontroli rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

Rozdział XII. KONTROLE ZEWNĘTRZNE W PCPR

W 2019 r. w PCPR odbyły się dwie zewnętrzne kontrole:

- 1) w zakresie realizacji dodatku w wysokości 500 zł dla dzieci w pieczy zastępczej oraz usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej. Kontrola była przeprowadzona w okresie od 11 do 12 lutego 2019 r. przez upoważnionych pracowników Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. W wyniku kontroli jednostka uzyskała ocenę pozytywną z nieprawidłowością, którą przyczyną była błędna interpretacja przepisu;
- 2) w zakresie prawidłowości prowadzenia dokumentacji archiwalnej Kontrola została przeprowadzona w dniu 21 maja 2019 r. W wyniku kontroli uzyskano zalecenie w postaci zorganizowania nowego pomieszczenia na potrzeby archiwum zakładowego.

Rozdział XIII. ORGANIZACJA PCPR

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w PCPR zatrudnionych było 33 osób na 28,775 etatach, w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo za pracownika przebywającego na długotrwałym zwolnieniu lekarskim.